Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1188 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 8 ՅՈՒՆՎԱՐ 1903 — 21 ՅՈՒՆՎԱՐ 1903 „Ն. Տ.”

ՎՕ ՓԱՐՕՍ

ՏԻՐ ԵՒ ՏՆՕՐԻՆ

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

20, ՊԱՊՈՒ ԱԼԻ ՃԱՏՏԷՍԻ, 20

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՎՕ ՓԱՐՔԸ

رمنیجه سورهاتاوغزه‌سی صاحب امتیازی د. جومك

باب عالی جاده‌سی نومرو ۲۰

DIRECTION DU JOURNAL ARMÉNIEN

SOURHANTAG

20. Avenue de la S. Porte

CONSTANTINOPLE

ՆՏ ՁԻ ՏՊՈՒԻԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂՂՈՒԱԾ
ՈՒԵՒ Է ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՊՈՂՈՏՈՑ ՀԱՄԱՐ
12 ամիսը կանխիկ ղր. 75
6 » » » 40

ԳԱԻԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
ՔՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՑ
12 ամիսը կանխիկ ղրշ. 100
6 » » » 50

ԱՐՏԱՕԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ
ՔՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՑ
12 ամիսը կանխիկ ֆրգ. 22
6 » » » 11

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԿԸ ԸՆԴՈՒՆԻ
ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՑ
10 ԻՆ 20 ԻՆ ԵՒ 30 ԻՆ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղր.
Մէկ անգամէ աւելի հրատարակութեանց
համար՝ մանաւանդ պայմաններ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ

ԱՒՏՈՒՕՑՆԵՐԸ ՍՓՇԱԼՈՑՍԻՆ

ԳՐԱԳԻՏՈՒՀԻՆՆԵՐ ԹԷ ՏԱՆ ՏԻԿԻՆՆԵՐ

—o—

Իգական սեռի ուսուցիչներու թիւը քանի՛ աւելցաւ, միեւնոյն համեմատութեամբ սպասաւորներու թիւը, նախապէս անձնական հիւանդութեանց տեսակը, ջղային տագնապը, կոպիտ հիւրերը, ողորմելի ուղեղի տէր հայրերը և մայրերը և քուդհնի տիղմոտն ալ ափ ելլցան, մինչ ընդհակառակն կը պակսէր առողջութիւնը, ընտանեկան հանգիստութիւնը, հարստութիւնը և մանաւանդ ամուսնութիւնը կամ չարամարսութիւնը, որուն հետեւանքը կ'ըլլար դժգոհութիւն ամուսնական կեանքի դէմ... ամուսնութենէ առաջ։

Եւ սակայն կինը ամէն բանէ առաջ ամուսնութեան համար ստեղծուած էր, և մանուրական կրթութիւնը, այդ ամուսնութեան փայլ մը պիտի տար, և ոչ թէ տուեր մը ձգէր անոր վրայ։

Ասիկա, ընկերային հարցերուն ամենէն մեծն ու կարեւորն է, և չատ ցաւալի է որ ամենէն քիչ մտածուողն է։

Ըսել թէ մտաւորական կրթութիւնը անպէտ և ձեռասակար է աղջիկներու համար, տիկնայ աններելի մեղք մըն է։ Բայց քանի որ անոր ստացողները յոռի կողմերը չտեսնելն ալ աններելի պակասութիւն մը կ'ըլլայ, ըսել է անոր մատակարարութեան և գործածութեան մէջ մեծ սխալ մը կայ։

Այս սխալը մեր աղջիկներուն տրուած մտաւորական կրթութեան այն ուղղութեան մէջ է որ տան տիկնոջ աւելի գրագէտներ արտադրելու կը ծառայէ, և այս պարագային տակ ոգեղ կին մը ուսեալ կինէն աւելի նախանձար պիտի ըլլար, քանի որ անիկայ իր անայլայլ բնազդն ունի գոնէ։

Երեւակայականը և զեվզեկութեան ստիճանները հասնող այն զարդարուն արտայայտութիւնները, որոնք աւելի ժողովուրդին կացութիւնը խանգարեցին մինչեւ հիմա, կրնան արտմիլ այս ձչմարտութեան դէմ է տարբեր մեկնութիւններ տալ անոր. բայց իրողութիւնը կանգուն կեցած է միշտ։

Աղջիկներու արուած մտաւորական կրթութիւնը, իր ամբողջ քնութեամբը, վնասակար կամ անօգուտ չըլլալէ զատ, օգտակար և անհրաժեշտ ալ է, և երբ անիկայ հակառակ արդիւնքներ կուտայ, յանցաւորը՝ քնութիւնը չէ, այլ ձեւը, և մեր փնտռածն ալ այս ձեւին ուղղութիւնն է միայն և ոչ ուրիշ բան։

Երէ կան աղնուապետական դասուն պատկանող աղջիկներ որոնց ընտանեկան փայլուն դիրքն ու հարստութիւնը ապագայ ամուսնական կեանքին մէջ ընտանեկան պէտքերու վրայ մտածելու հոգ մը չեն թողուր իրենց վրայ, գրագէտի փայլը անոնց համար լոկ զարդ մը և ցոյց մը չէ. և մարդկային ազգը չատ բաներ կը պարտի անոնց գրական հանճարի ծնունդին. բայց չենք կրցած երբէք խելք հասցընել թէ կրակին վրայ եփելիք կերակուրին հետ ինչ առնչութիւն ունի տեսական և գործնական փիլիսոփայութիւնը։ Ադուին չէ այն, որ հասարակ ժողովուրդի աղջիկներուն մատակարարուի կերակուր եփելու, աղնեգործութեան, կարի, մնտեսագիտութեան ուսումներ են. մատակարարիչը բոլորովին մոռցուելով, կամ մայրենի լեզուին, թուաբանութեան և ասոնց պէս ամենակարեւոր ուսումներէ աւելի անոր ընծանիներուն կարեւորութիւն տրուելով։

Եւ, Աստուա՛ծ իմ, այնպիսի ուսումներ, որոնց թերի ատանդումը՝ կատարեալ բացակայութենէն աւելի վնասակար է։

Կատարեալ ուսում մը առնողը այքերը կատարելապէս բացուած և իրմէ չատ վերերն ալ գտնուողները տեսնելու կարող ըլլալով կ'ամչնայ իր ունեցածին վրայ պարծենալու, և իր բաղդատական ստորնութիւնը ճանչնալով խոնարհ դիրք մը կը ստանայ, որով ուրիշ ցուցամոլներու ալ բարի օրինակ մը կ'ըլլայ։ Իսկ թերի ուսումնէ առնողն ինչ է։ Իր նախկին վիճակին հետ բաղդատմամբ ամչնալի բարձրերը կը տեսնէ ինքզինքը, որ այլեւս չատ պզտիկ կը գտնէ իրմէ վար եղողները, և լոկ նախանձով ու արհամարհանքով կը դիտէ իրմէ վեր գտնուողներն ալ։ Աչխարհի մէջ չի գտնուիր բան մը զոր վճռաբար չլուսաբանէ իր մտաւորական պաշարը, թէեւ անոնք այնպիսի բաներ ըլլան, որոնց տակաւին չեն կրցած յաղթել ամենէն բարձր հանճարներն իսկ, և որոնք սակայն Բասթէօռներու, Ռոխերու, Անտէրսընններու, Մարքոնիներու ևն. ի համար հիանալէ առաջ, ծնօտնին ձեռքերնուն մէջ առնելով կը մտածեն թէ քնութեան գաղտնիքներուն կատարելապէս յաղթելու աստիճանին չէ հասած տակաւին մարդկային հանճարը և իմաստութիւնը։

Բայց իմաստակը այնպէս չէ։ Անիկա ամէն բանէ վեր կը կարծէ ինքզինքը։ Մարդկային ազգը ինչ խղճալի վիճակի մը մէջ մնացած պիտի ըլլար, եթէ իր բաղդը իմաստակներու ձեռքը գտնուած ևար։

Մեր մէջ բառարանի փայլուն բառերը, և հազար անգամ կրկնուած բառնատեղծական ոճի մը հազարմէկերորդ գործուածքը բաւական է մեծ մարդու և մեծ գրագէտի անուն չնորհելու։ Փայլուն գործէն ո՛րչափ աւելի դիւրին է փայլուն խօսքը։ Եւ միայն խօսքի մարդիկն են, որոնք կը կարծեն թէ մարդկային ազգը երջանկացնելու փառքը իրենց կը վերաբերի որով ոչ միայն անօգուտ պարզ իմաստակներ ըլլալնին ապացուցած կ'ըլլան, այլ և աչխարհին մեծ քանը այն ըլլալուն հաւատքը տարածելով, մարդկութեան օգտին իրապէս ծառայելու ամէն բաղձանք երկրորդական ասպիճանի վերածել կ'աչխատին։

Ահա այս կերպով է որ իմաստակը, ճչմարիտ իմաստունին և հանճարին ընծայելիք օգուտներուն անուղղակի արգելքը, կամ անոր ազդեցութիւնը և վարկը կոտրողը, այսինքն պարզապէս անոնց կեղծը ըլլալով, վնասակար ալ է։ Անոնց քանի բաւական է այն. այլ եւս ի՞նչ պէտք կը մնայ այն աւելիին, որ սակայն լուն պէտքն է։

Բայց իմաստակ ըլլալու համար ալ աչխատութիւն և ծախք պէտք է. և եթէ ճչմարիտը պէտք է ըսել, մինչեւ հիմա մեր աչխատութեան և ծախքին մեծագոյն մասը, այդ իմաստակութեան համար եղած է։ Բայց մեր բաղձացածը իմաստակութիւնը չէր այլ իմաստութիւնը. և եթէ ատոր հակառակը եղաւ, պատճառը այն է որ, չենք կրցած հասկնալ իմաստակութեան և իմաստութեան ահագին տարբերութիւնը։

Այնչափ աչխատութեամբ և ծախքերով պահուած մեր պզտիկներուն մէջ, իմաստուն ընել ուզած աչակերտներուս առջեւ այնչափ ուսումներ թափեցինք որ, կարեւորագոյններուն հաղիւ հազ բաւելիք գումարները անկարեւորներուն վատնելով, պարապ տեղը ծախք ըրած և այդ գումարները անիրաւ տեղը մսխած ըլլալէ զատ, սա անխելքութիւնն ալ գործած կ'ըլլայինք որ չէինք կրնար հաչուել թէ, այդ աչակերտները, իրենց աւանդել ուզուած այնչափ ուսումները կատարելագործելու ժամանակ չէին կրնար ունենալ, որովհետեւ իրենց ընտանեկան կացութիւնը և ապրած միջավայրը չէր ներեր ատոր, և որովհետեւ մէկ քանի տարիէն կ'եղլէին դպրոցէն ամէն բան սորված ըլլալու յաւակնութեամբ մինչդեռ ոչինչ սորված էին հիմնապէս, սոսկ թերուսներ՝ այսինքն իմաստակներ կ'ըլլային անոնք, բացի անոնցմէ, որոնք դպրոցէն դուրս ալ յառաջդիմելու բնական հանճարուներ չէին։

Բայց հոս աչակերտներու և աչակերտուհիներու միջեւ, ամենէն աւելի աչքի զարնելիք տարբերութիւն մըն ալ կայ։ Տարբերութիւն մը, որ մեր մէջ ծայրագոյն կարեւորութեամբ դիտուելու արժանի է։

Մանչը իրրեւ իմաստակ մը վարժարանէն ելլելէ ետքը, ա՛լ դպրոցին մէջ սովրիլ կարծած երկրաչափութեան գործնականը, քաղաքին փողոցներուն մէջ կարճ կամ երկար ժամանակ փորձելէ ետքը, վերջապէս առեւտրական գործի մը մէջ հաստատուելով, ապագային համար օգտակար մարդ մը կրնայ ըլլալ։ Բայց միեւնոյն յաւակնութեամբ վարժարանէն չրջանաւարտ ելլող աղջիկը ի՞նչ կ'ըլլայ։ Լա՛ւ մտածեցէք։

Ազջկան մը բնական կոչումը, եթէ գրագէտ ըլլալէ առաջ տան տիկին մը ըլլալն է, հապա իմաստակ և յաւակնոտ գրագէտ մը ըլլալէ ետքը տան տիկնոջ ըլլա՞լն ինչ է։

Ցիրաւի կան այնպիսի իգական հանճարներ և իմաստութիւններ, որոնք հիացում պատճառելէ զատ, տան տիկնոջ մը և մայր մը ըլլալէ աւելի մեծ ծառայութիւն մը կը մատուցանեն մարդկային ազգին։ Բայց ասոնք բացառութիւններ են, և մարդկային ազգը իմաստակ և յաւակնոտ տան տիկիններով և մայրերով տառապեցնելու սխալը չենք կրնար արդարացնել։

Ասպան միաքի տէր տան տիկիններ և մայրեր չենք ուզեր. բայց պէտք է ջանանք սովրեցնել անոնց միայն այն բաները, որոնք մարդկային ազգը երջանկացնելու կրնան ծառայել։ Ղորս կրնան հիմնապէս սովրել, և որոնք աբզելք չեն կրնար ըլլալ տանտիկնութեան և մայրութեան պարտքերուն անթերի կատարման։

ԼԻՈՆՔԷ

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԹԻՒՆԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Լիւնի մէջ հրատարակուող «Մեծագործ և մտածաբեղինաց լրագիր»ը իր վերջին թիւին մէջ յօդուած մը կը հրատարակէ, «Շերամի հուններու պատրաստութեան և վաճառման մասին կանոնագրութիւններ Թուրքիոյ մէջ» խորագրով։ Իր մասնաւոր չահեկանութեան պատճառաւ այդ յօդուածը նոյնութեամբ կը հրատարակենք։—

Ինչպէս յայտնի է, Օսմ. Հանրային Պարտուց վարչութիւնը Պրուսայի Շերամաբուծական վարժարանին հուսա անօրէնին թելադրութեամբը, շերամի արուեստը իր ամենաուշադիր հոգածութեանը տարակայ կ'ընէ։ Վերջերս նոյն վարչութիւնը շերամի հունտերու պատրաստութեան և վաճառման մասին երեք կանոնագիր խմբագրեց, որոնք յառաջիկայ տարւոյ գարունէն սկսեալ պիտի գործադրուին Թուրքիոյ մէջ։ Հանր. Պարտուց Վարչութիւնը խորհած է արդարեւ որ շերամի հունտերու լաւ եւ ապուղ տեսակը ապահովելով է միայն որ կրնայ սոյն արուեստին զարգացման նպաստել, մտածում մը որ չատ ճչմարիտ է։ Այս կանոնագրութիւններէն մէկը քանի մը յօդուածի մէջ կը համառօտէ այն կանոնները, որոնց պարտին հետեւիլ շերամաբուծները, որպէս զի շերամատուներու մէջ երթեւեռներու խըճողուելուն առաջքն առնուի, և ասոնց առողջապահական կանոնները գործադրուին, և այսպէս մէկ տուփ հունտի փոխարէն ամենամեծ քանակութեամբ խոզակի բերք ձեռք ձգուի։

Քանի մը տողերու մէջ ամփոփուած սոյն կանոնները արժանի են ցանձնառութեան և եւրոպայի շերամաբուծները ասոնց վրայ խոկալով մեծապէս պիտի օգտուին։

Ահաւասիկ։

Օգտակար Ա.—Հունտ պատրաստելու նպատակով բռնուած շերամի երթեւեռները առ հասարակ սակառներու (քրիվէր) վրայ պէտք է մնանին. ասոնց գեռնէն վաթսուն սանթիմեդր բարձրացած պէտք է ըլլան, և երեք յարկերու ձեւով պատեղուած ըլլան։ Ամէն յարկի մէջ տասնհինգ երեսուն երթեւեռներ կրնան ըլլալ։ Ամէն երթեւեռ իրարմէ անպատճառ գոնէ 60ական սանդիմեդր հեռաւորութիւն պէտք է ունենայ։ Բացարձակապէս արգիլուած է հնտարանները թրթուրները փսխիթի (խըսխը) վրայ մեծցնել։

Ցօդ. 2.—Իւրաքանչիւր ունկի կամ 25 կրամ հունտէ ծագումն առած թրթուրներու համար տեսակին համեմատ առնուազն 60էն 80 քառակուսի մեդր տեղ 100 խորանարդ մեդր միջոց սահմանուած պէտք է ըլլայ հաստատուն և կանոնաւոր չերամատուներու մէջ, իսկ փայտաչէն կամ չթրծուած աղիւսով (քէրփիճ) և առ հասարակ ինքնին դիւրաբերութով օդահոսութիւն պատճառող իրերէ չինուած չէնքերու մէջ այս տարածութիւնը կրնայ նուազ ըլլալ։

Ցօդ. 3.—Շերամի որդերը փոքր եղած ժամանակ, ա՛ինչ հասակի միջոցին առնուազն մէկ անգամ, և վերջին հասակին մէջ երեք անգամ պէտք է տակերնին մաքրել։

Ցօդ. 4.— Հնտահանները պարտին ամէն հասակի միջոցին իրաքանչիւր խորանարդ մեդր տարածութեան համար 3 կրամ ձծումը այրել չերամատան մէջ, ամէն անգամ որ որդերու տակը պիտի մաքրեն։

Ցօդ. 5.—Թրթուրներու տակէն հանուածները և առ հասարակ ամէն աղտոտիրերը, նամանաւանդ մեռած որդերը պէտք է այրուին։

Ցօդ. 6.—Երբ չերամատան մը մէջ նախորդ տարին ոևիցէ հիւանդութիւն մը ծագած է, հնտահանները այդ չերամատան մէջ յաջորդ տարին տակաւին որդերը չղեռացած պարտին կանոնաւոր հականեխումները կատարել։

Այս կանոնները թրթուններու առողջութիւնը ապահովելու պիտի ծառայեն. սակայն այս չափով չէ բաւականացուած, այլ ամենակարեւորը ու անհրաժեշտը հիւանդութիւններէ զերծ հունտ պատրաստուիլն ըլլալով, չերամաբոյծներու տրամադրութեանը տակ մատնուած մանրադիտարանները պիտի դրուին. այն չերամաբոյծներուն, որոնք իրենց իսկեհիկ պիտոյքը համար չերամի հունտը իրենք կը պատրաստեն։ Այս դիտարանները որ օժտուած պիտի ըլլան մանրադէտ եւ այլ հարկ եղած գործիքներով պիտի ունենան 600ական ղր. ամսաթոչակ ստացող մէկմէկ երկրագործ մասնագէտ պաշտօնեայ, որոնք պէտք է վկայական ստացած ըլլան կամ Օսմ. կառավարութեան երկրագործական եւ կամ Պրուսայի չերամի վարժարաններէն. այս պաշտօնեաները պաշտօն պիտի ունենան նաև արուեստի մասին գիտնական խորհուրդներ տալ չերամաբոյծներու։

Գալով հնտահանութեան գործին, սա խիստ կանոններու ենթակայ եղած է։ Ամէն անոնք որ ուրիշներու ծախելու նպատակով չերամի հունտ պատրաստել կ'ուզեն, պարտին կամ երկրագործական կամ Պրուսայի չերամաբուծական վարժարաններէն և կամ օտար երկրի նմանօրինակ հաստատութենէ մը վկայական ստացած ըլլալ։ Իրաքանչիւր հնտահան իր գործառնութիւնները մէջ երկրագործական նախարարութենէն և Օսմ. Հանր. Պարտուց Վարչութենէն կարգուած մասնագէտ պաշտօնեաներու խիստ հսկողութեան ենթարկուած է։ Հնտահանները ամէն տարի մարտ 16էն առաջ պարտին դիմում ընել հունտ պատրաստելու դիտաւորութեամբ մնուցանելիք չերամի հունտի քանակութիւնը, չերամատնելիք տեղին եւ գանոնք խնամելիք պաշտօն ունեցող անձին անունը, իւրաքանչիւր չերամատան մէջ գտնուելիք քէրեվէրներու մակերեսոյթի և մանրադէտերու քանակութիւնը։ Աւելցնենք նաև թէ հնտահանները իրենց չերամատան բերքը եղող խոզակներէն միայն պիտի կրնան հունտ պատրաստել։

Ի լրումն սոյն տնօրինութեանց կարգ մը մանրակրկիտ կանոններ ալ տահմանուած են, զոր օրինակ, Հանր. Պարտուց Վարչութիւնը 25 կրամ հունտ պարունակող տուփերուն վրայ պիտակ (պանտրօլ) մը պիտի փակցնէ և առանց անոր հունտի տուփերը չպիտի կրնան հրապարակ ելլել։

Հունտերուն վաճառման համար, հնտահաններուն արտօնագիր տրուած պահուն այս վերջիններս նոյն վարչութեան ծանուցագիր մը պիտի յանձնեն, որով կը պարտաւորին տարի տարի մարտի վերջը յայտագրել վարչութեան, Ա. իրենց պատրաստած հունտի քանակութիւնն ու տեսակը, Բ. այն չերամաբոյծներու անունները որոնց իրենք հունտ տուած են. սոյն յայտագիրը չյանձնողին՝ յաջորդ տարին վաճառման արտօնագիրը չպիտի տրուի։

Ասոնցմէ զատ կան նաեւ ուրիշ ձեռակերտութիւններ որոնք արդարեւ մեծապէս օգտաւէտ պիտի ըլլան, օրինակի համար չերամատուն մը երբ յուլացման (ֆլուզրի պայկըլըզ) հիւանդութեամբ վարակուի, պիտի արգիլուի, որպէսզի այդ չերամատան մէջ գըլուխած խոզակներէն հունտ չպատրաստուի։ Այս խոզակները խզդելու համար ընդ հսկողութեամբ յատուկ փուռերը պիտի ըրկուին։

Սեպտեմբ (զարաքաւպահ = բէպրիճ) կոչուած հիւանդութենէն վարակուած հունտերը երկար ժամանակներ և այսօր իսկ չերամաբոյծներուն համար անվնաս երեւիլնալին և աղետաբեր եղած են. որովհետեւ այս հունտերը յետագայ տարուան բժժի բերքը վտանգի կը դնեն, ուստի հաստատուած այս կանոնները թերեւս խիստ երեւին, սակայն անոնք ախտը արմատախիլ ընելու նպատակը ունին։ Ոչ ոք կ'ուրանայ թէ այս տնօրինութիւնները խոզակի բերքը առատացնելու համար ա՛լ աւելի ազգու և ա՛լ աւելի նուազ ծախք առնող միջոցներ են, քան այն միջոցը որ կը բաղկանայ իւրաքանչիւր քիլօ խոզակի դրամական պարգեւ տրուելէ։

Վերջապէս Օսմ. Կայս. կառավարութիւնը հոգածու կը գտնուի չերամի արուեստի հին պայմաններուն, այսինքն իւրաքանչիւր չերամաբոյծի՝ յետագայ տարուան տնուցանելիք չերամի հունտը նոյն ինքն չերամաբոյծը ինքը պատրաստելու դրութեան վերահաստատման, առ այս Օսմ. կառավարութիւնը չերամատնողներու տրամադրութեան տակ ոչ միայն մանրադիտարաններ և մասնագէտ խորհրդատու պաշտօնեաներ կը դնէ, այլ նաև տասնօրդի տուրքէ ազատ կը կացուցանէ այն խոզակները որոնցմէ չերամաբոյծներն իրենց պէտքերուն համար հունտ հանած են։

Շատ չահեկան պիտի ըլլայ դիտել սոյն կանոններու Աբեւելքի խոզակի բերքին վրայ ներգործելիք արդիւնքը. բերք որ ինչպէս ծանօթ է չատ տարիներէ ի վեր կանոնաւորապէս կ'առատացնայ Պրուսայի Շերամաբուծական վարժարանին աղդու և ողջախոհ հրցման ներդործութեամբ, այն վարժարանն ուրուն պէտք է հատուցանել ճչմարիտ երախտիք մեծարանաց։ ՕՒՐԻՒՀ ՄԼԵՑ

Սոյն յօդուածը, որ շերամի գործերու բազմահմուտ և մասնագէտ Օքթաւ Մէյի գրչէն ելած է և զոր թարգմանեցինք վերը, ինչպէս կ'երեւի մեծապէս կը գնահատէ կայս. կառավարութեան շերամի արուեստի յառաջդիմութեան մասին տարած հոգածութիւնն ու ջանքը, որուն չնորհիւ ուրախ ենք ըսելու որ Պրուսայի և Նիկոմիդիոյ գաւառներուն խոզակի բերքը որ ասկէ 15 տարիի չափ յառաջ 800000քիլօ էր, վեց միլիոն քիլօի, և տասնորդի տուրքը 90000 ոսկիի բարձրացաւ։ Երկրին պէտքին համար հարկ եղած հունտը որ Եւրոպայէն կը բերուէր, այժմ ամբողջին տեղական պատրաստութիւններ են, և ասկէ զատ այժմ Ռուսիա և Պարսկաստան ամէն տարի 450,000 տուփ հունտ կը ղրկուի Պրուսացին և Նիկոմիդիացին։

Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին և անոր տնօրէն Թորգումեան Դէորգ էֆ.ի 15 տարիէ ի վեր չարունակարար թափած աննկուն ջանքն ու վաստակը այսպէս արդիւնաւոր կը հանդիսանան յօգուտ երկրին և կայս. Գանձուն։ Լիւնի լրագրին վերը արտայայտած գնահատութիւնը պատուաբեր է նոյն վարժարանին իր տնօրէնին և Հանր. Պարտուց Վարչութեան։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵԼՄՏԱՑՈՂԻՆ վրայ հրատարակուած իր երկար տղեկագրին մէջ, Պ. Վիդդէ դիտել կուտայ թէ հակառակ ծախքերու աւելնալուն, հասոյթները կը բաւեն զանոնք գոցելու և նոյն իսկ մասամբ դիմաւորելու արտասովոր ծախքերը։ Կայսրութեան անտեսական վիճակը զգալապէս բարւոքած է։ Ելմտական հրապարակին վիճակը լաւ է։ Ելմտական նախարարը չի չափազանցեր այս նպաստաւոր նչանակութիւնը կարեւորութիւնը. պէտք չէ մոռնալ թէ տակաւին չատ մը դժուարութիւններ կան, և արտասահմանի մէջ ծագած ելմտական տագնապ մը իր հակառարաձը կ'ունենայ Ռուսիոյ մէջ։

ՄՈՍԿՎԱՅԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ

Ներկա տարվա մարտի 19-ին ժամը 5 ½ երեկոյան Մոսկվայի Հայկական թերթի խմբագրական հանձնաժողովը հավաքվեցավ խմբագրատանը՝ Մոսկվա, Մյասնիցկայա փող. № 13, տուն Ա. Ա. Ալիխանյանցի, որպեսզի քննության առնի հետևյալ հարցերը՝

1. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի փետրվարի 26-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

2. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի մարտի 5-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

3. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի մարտի 12-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

4. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի մարտի 19-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

5. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի մարտի 26-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

6. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի ապրիլի 2-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

7. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի ապրիլի 9-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

8. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի ապրիլի 16-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

9. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի ապրիլի 23-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

10. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի ապրիլի 30-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

11. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի մայիսի 7-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

12. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի մայիսի 14-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

13. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի մայիսի 21-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

14. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի մայիսի 28-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

15. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի հունիսի 4-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

16. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի հունիսի 11-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

17. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի հունիսի 18-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

18. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի հունիսի 25-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

19. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի հուլիսի 2-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

20. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի հուլիսի 9-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

21. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի հուլիսի 16-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

22. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի հուլիսի 23-ին «Ժամ» շաբաթաթերթի 1870թ. առաջին համարի ընթերցումից հետո կազմված արձանագրությունը։

23. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի հուլիսի 30-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

24. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի օգոստոսի 6-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

25. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի օգոստոսի 13-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

26. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի օգոստոսի 20-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

27. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի օգոստոսի 27-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

28. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի սեպտեմբերի 3-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

29. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի սեպտեմբերի 10-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

30. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի սեպտեմբերի 17-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

31. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի սեպտեմբերի 24-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

32. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի հոկտեմբերի 1-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

33. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի հոկտեմբերի 8-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

34. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի հոկտեմբերի 15-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

35. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի հոկտեմբերի 22-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

36. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի հոկտեմբերի 29-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

37. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի նոյեմբերի 5-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

38. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի նոյեմբերի 12-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

39. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի նոյեմբերի 19-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

40. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի նոյեմբերի 26-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

41. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի դեկտեմբերի 3-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

42. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի դեկտեմբերի 10-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

43. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի դեկտեմբերի 17-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

44. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի դեկտեմբերի 24-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

45. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1903 թվի դեկտեմբերի 31-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

46. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հունվարի 7-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

47. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հունվարի 14-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

48. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հունվարի 21-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

49. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հունվարի 28-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

50. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի փետրվարի 4-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

51. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի փետրվարի 11-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

52. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի փետրվարի 18-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

53. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի փետրվարի 25-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

54. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի մարտի 3-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

55. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի մարտի 10-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

56. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի մարտի 17-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

57. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի մարտի 24-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

58. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի մարտի 31-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

59. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի ապրիլի 7-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

60. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի ապրիլի 14-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

61. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի ապրիլի 21-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

62. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի ապրիլի 28-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

63. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի մայիսի 5-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

64. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի մայիսի 12-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

65. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի մայիսի 19-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

66. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի մայիսի 26-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

67. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հունիսի 2-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

68. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հունիսի 9-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

69. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հունիսի 16-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

70. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հունիսի 23-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

71. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հունիսի 30-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

72. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հուլիսի 7-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

73. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հուլիսի 14-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

74. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հուլիսի 21-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

75. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հուլիսի 28-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

76. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի օգոստոսի 4-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

77. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի օգոստոսի 11-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

78. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի օգոստոսի 18-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

79. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի օգոստոսի 25-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

80. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի սեպտեմբերի 1-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

81. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի սեպտեմբերի 8-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

82. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի սեպտեմբերի 15-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

83. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի սեպտեմբերի 22-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

84. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի սեպտեմբերի 29-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

85. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հոկտեմբերի 6-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

86. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հոկտեմբերի 13-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

87. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հոկտեմբերի 20-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

88. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի հոկտեմբերի 27-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

89. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի նոյեմբերի 3-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

90. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի նոյեմբերի 10-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

91. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի նոյեմբերի 17-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

92. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի նոյեմբերի 24-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

93. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի դեկտեմբերի 1-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

94. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի դեկտեմբերի 8-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

95. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի դեկտեմբերի 15-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

96. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի դեկտեմբերի 22-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

97. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1904 թվի դեկտեմբերի 29-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

98. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հունվարի 5-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

99. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հունվարի 12-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

100. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հունվարի 19-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

101. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հունվարի 26-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

102. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի փետրվարի 2-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

103. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի փետրվարի 9-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

104. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի փետրվարի 16-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

105. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի փետրվարի 23-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

106. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի մարտի 2-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

107. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի մարտի 9-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

108. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի մարտի 16-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

109. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի մարտի 23-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

110. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի մարտի 30-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

111. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի ապրիլի 6-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

112. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի ապրիլի 13-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

113. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի ապրիլի 20-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

114. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի ապրիլի 27-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

115. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի մայիսի 4-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

116. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի մայիսի 11-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

117. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի մայիսի 18-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

118. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի մայիսի 25-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

119. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հունիսի 1-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

120. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հունիսի 8-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

121. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հունիսի 15-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

122. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հունիսի 22-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

123. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հունիսի 29-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

124. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հուլիսի 6-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

125. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հուլիսի 13-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

126. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հուլիսի 20-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

127. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հուլիսի 27-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

128. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի օգոստոսի 3-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

129. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի օգոստոսի 10-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

130. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի օգոստոսի 17-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

131. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի օգոստոսի 24-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

132. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի օգոստոսի 31-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

133. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի սեպտեմբերի 7-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

134. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի սեպտեմբերի 14-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

135. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի սեպտեմբերի 21-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

136. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի սեպտեմբերի 28-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

137. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հոկտեմբերի 5-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

138. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հոկտեմբերի 12-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

139. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հոկտեմբերի 19-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

140. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի հոկտեմբերի 26-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

141. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի նոյեմբերի 2-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

142. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի նոյեմբերի 9-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

143. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի նոյեմբերի 16-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

144. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի նոյեմբերի 23-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

145. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի նոյեմբերի 30-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

146. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի դեկտեմբերի 7-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

147. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի դեկտեմբերի 14-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

148. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի դեկտեմբերի 21-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

149. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1905 թվի դեկտեմբերի 28-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

150. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հունվարի 4-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

151. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հունվարի 11-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

152. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հունվարի 18-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

153. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հունվարի 25-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

154. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի փետրվարի 1-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

155. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի փետրվարի 8-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

156. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի փետրվարի 15-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

157. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի փետրվարի 22-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

158. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի մարտի 1-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

159. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի մարտի 8-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

160. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի մարտի 15-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

161. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի մարտի 22-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

162. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի մարտի 29-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

163. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի ապրիլի 5-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

164. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի ապրիլի 12-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

165. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի ապրիլի 19-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

166. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի ապրիլի 26-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

167. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի մայիսի 3-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

168. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի մայիսի 10-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

169. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի մայիսի 17-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

170. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի մայիսի 24-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

171. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի մայիսի 31-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

172. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հունիսի 7-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

173. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հունիսի 14-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

174. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հունիսի 21-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

175. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հունիսի 28-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

176. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հուլիսի 5-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

177. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հուլիսի 12-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

178. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հուլիսի 19-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

179. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հուլիսի 26-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

180. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի օգոստոսի 2-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

181. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի օգոստոսի 9-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

182. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի օգոստոսի 16-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

183. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի օգոստոսի 23-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

184. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի օգոստոսի 30-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

185. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի սեպտեմբերի 6-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

186. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի սեպտեմբերի 13-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

187. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի սեպտեմբերի 20-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

188. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի սեպտեմբերի 27-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

189. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հոկտեմբերի 4-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

190. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հոկտեմբերի 11-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

191. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հոկտեմբերի 18-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

192. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի հոկտեմբերի 25-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

193. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի նոյեմբերի 1-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

194. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի նոյեմբերի 8-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

195. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի նոյեմբերի 15-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

196. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի նոյեմբերի 22-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

197. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի նոյեմբերի 29-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

198. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի դեկտեմբերի 6-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

199. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի դեկտեմբերի 13-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

200. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի դեկտեմբերի 20-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

201. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1906 թվի դեկտեմբերի 27-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

202. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հունվարի 3-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

203. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հունվարի 10-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

204. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հունվարի 17-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

205. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հունվարի 24-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

206. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հունվարի 31-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

207. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի փետրվարի 7-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

208. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի փետրվարի 14-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

209. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի փետրվարի 21-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

210. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի փետրվարի 28-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

211. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի մարտի 7-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

212. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի մարտի 14-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

213. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի մարտի 21-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

214. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի մարտի 28-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

215. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի ապրիլի 4-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

216. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի ապրիլի 11-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

217. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի ապրիլի 18-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

218. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի ապրիլի 25-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

219. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի մայիսի 2-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

220. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի մայիսի 9-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

221. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի մայիսի 16-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

222. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի մայիսի 23-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

223. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի մայիսի 30-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

224. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հունիսի 6-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

225. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հունիսի 13-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

226. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հունիսի 20-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

227. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հունիսի 27-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

228. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հուլիսի 4-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

229. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հուլիսի 11-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

230. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հուլիսի 18-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

231. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հուլիսի 25-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

232. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի օգոստոսի 1-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

233. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի օգոստոսի 8-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

234. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի օգոստոսի 15-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

235. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի օգոստոսի 22-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

236. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի օգոստոսի 29-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

237. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի սեպտեմբերի 5-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

238. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի սեպտեմբերի 12-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

239. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի սեպտեմբերի 19-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

240. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի սեպտեմբերի 26-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

241. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հոկտեմբերի 3-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

242. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հոկտեմբերի 10-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

243. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հոկտեմբերի 17-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

244. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հոկտեմբերի 24-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

245. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի հոկտեմբերի 31-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

246. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի նոյեմբերի 7-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

247. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի նոյեմբերի 14-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

248. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի նոյեմբերի 21-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

249. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի նոյեմբերի 28-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

250. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի դեկտեմբերի 5-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

251. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի դեկտեմբերի 12-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

252. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի դեկտեմբերի 19-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

253. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1907 թվի դեկտեմբերի 26-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

254. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1908 թվի հունվարի 2-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

255. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1908 թվի հունվարի 9-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

256. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1908 թվի հունվարի 16-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

257. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1908 թվի հունվարի 23-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

258. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1908 թվի հունվարի 30-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

259. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1908 թվի փետրվարի 6-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

260. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1908 թվի փետրվարի 13-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

261. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1908 թվի փետրվարի 20-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

262. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1908 թվի փետրվարի 27-ին կայացած նիստի արձանագրությունը։

263. Ընթերցվեցավ և հաստատվեցավ 1

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻ ՆԻՍՏԱՇՐՋԱՆԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանը, հաշվի առնելով, որ Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանի գումարման ժամկետը լրանում է 1941 թվականի հունիսի 8-ին, որոշում է.

1. Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանը գումարել 1941 թվականի հունիսի 8-ին։

2. Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանի գումարման օրը համարել ընտրական օր։

Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանի նախագահ Ա. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Քարտուղար Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Երևան, 1941 թ. հունիսի 6։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻ ՆԻՍՏԱՇՐՋԱՆԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանը, հաշվի առնելով, որ Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանի գումարման ժամկետը լրանում է 1941 թվականի հունիսի 8-ին, որոշում է.

1. Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանը գումարել 1941 թվականի հունիսի 8-ին։

2. Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանի գումարման օրը համարել ընտրական օր։

Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանի նախագահ Ա. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Քարտուղար Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Երևան, 1941 թ. հունիսի 6։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻ ՆԻՍՏԱՇՐՋԱՆԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանը, հաշվի առնելով, որ Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանի գումարման ժամկետը լրանում է 1941 թվականի հունիսի 8-ին, որոշում է.

1. Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանը գումարել 1941 թվականի հունիսի 8-ին։

2. Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանի գումարման օրը համարել ընտրական օր։

Հայկական Սովետական Հանրապետության Գերագույն Խորհրդաժողովի նիստաշրջանի նախագահ Ա. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Քարտուղար Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Երևան, 1941 թ. հունիսի 6։

#

ՀԱՅԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՍՏԱՆՈՒՄ 1828-1829Գ Ի ԼՈՒՅՍ ԵԿԱԾ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՇԱՎԱՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՇԱՎԱՆՔ

1800 թուականի Մայիսի 20-ին Կարսի ամրոցի գրաւման առթիւ Ռուսաց Կայսր Ալեքսանդր Ա-ի հրամանով հաստատուած է Հայկական Արշալոյս Ռազմական Շքանշանը, որ տրուած է եղել 1828-1829 թուականների Ռուս-Պարսկական պատերազմի ժամանակ Հայկական Զօրամասերի ցուցաբերած քաջագործութիւնների համար։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՇԱՎԱՆՔԻ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հայկական Արշալոյս Ռազմական Շքանշանը հաստատուած է եղել Ռուսաց Կայսր Ալեքսանդր Ա-ի կողմից 1800 թուականին։ Շքանշանը տրուած է եղել Հայկական Զօրամասերի ցուցաբերած քաջագործութիւնների համար։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՇԱՎԱՆՔԻ ՀԱՄԱՐ ՏՐՈՒԱԾ ՎԿԱՅԱԿԱՆՆԵՐԸ

Հայկական Արշալոյս Ռազմական Շքանշանը տրուած է եղել 1828-1829 թուականների Ռուս-Պարսկական պատերազմի ժամանակ